

Jeden z tisíců...

Někdy nestačí okruh vašich známých, abyste z jejich středu mohli si vybrat ty, jejichž život za německé okupace byl vám světlým příkladem.

Chceme najít skromné profily těch, kteří se skrývají v tisících, chceme vidět jasná čela těch, jimž vrozená skromnost nedovoluje mluvit o osobních činech, o skutečnosti a o lásce k vlasti.

Jsme šťastni, že za námi přicházejí lidé, kteří v těchto skromných vidí příklad celému národu, který má být často opakován.

Nemyslíme, že by měli býti bezjmenní; jejich jména ať jsou vyslována s úctou, která jim náleží.

A je těch tichých bojovníků, čekajících s úsměvem po vykonané práci na zapomenutí dosti.

Přinášíme vám dnes rozhovor o jednom z tisíců, který nám připravila paní Marie Matějkovská.

Mladí přátelé,

znáte Petra Křivku? Jak byste znali? Vždyť byl zařazen v té tmavodré armádě československých železničářů. Asi málokdo z vás ho zná. A nedivím se. Vždyť je to člověk skromný, o sobě nerad mluví. Povíme si tedy o něm něco v duchu jeho nenáročné povahy. Sešla jsem se s ním letos v květnu v Lískovci. Po pětiletém pobytu v zahraničí vrátil se zdráv do vlasti ke své rodině.

15. dubna 1940 předvolalo ho brněnské gestapo. Zavedli ho do kanceláře, kde třetí gestapák psal. Odešli do vedlejších místností a zatím náš železničář Křivka tiše zmizel z budovy.

Zaměřil na nádraží a vseďl do rychlíku odjíždějícího do Bratislavы. Měl svůj útěk z vlasti připravený až na květen. Gestapo jej uspíšilo o měsíc.

Ve Vranovicích viděl, jak přednosta stanice podává telegram. Za chvíli noví dva gestapáci měli ve své moci prchajícího Petra Křivku. Seděl uprostřed

nich a přemýšlel, jak umknout. Vyrazit okno a vyskočit? To neslibovalo mnoho zdaru.

Před Břeclavou poprosil, aby mu dovolili na stranu. Jeden z průvodců provázel ho očima. Nevěřili, že by jim unikl. Pan Křivka otevřel dveře a vyskočil z jedoucího rychlíku. Dopadl bez úrazu. Dostal se do Kút, Bratislavu, kde ho známý kolega převedl přes hranice maďarské a tak se dostal do Budapešti. Šťastné shledání se známým důstojníkem z českého vojska mu umožnilo již příští den odjezd do Jugoslávie. Tam čekali Srbové, s nimiž přeplavali Drávu a odjeli do Turecka, kde se spojilo několik výprav a 700 našich junáků putovalo do Kahiry a z Egypta do Marseille. Cestovali do Gibraltaru a odtud k břehům Kanady. Ale byli zavoláni do Anglie, kde měli hájit břehy proti německým vojákům.

Petr Křivka byl vedoucím tanku. Měl prý hodně hochy-vzorné vojáky. Měl je rád a svůj tank také. Před dvěma léty měl odejít, ale nechtěl se roz-

jít se svým tankem. Pan generál Liška ho pochválil jako pravého vojáka. Po druhém vyzvání odešel. Byl přidělen k osobní stráži pana presidenta. Měl 24 hodin službu a 24 hodin volno. K poznámce, že to byla dlouhá služba - 24 hodin, řekl: „Kdepak! My jsme mohli 24 hodin odpočívat a naše služba se nám nezdála nikdy dlouhá. Vždyť jsme všichni vídali, kdy pan president odešel z pracovny. Sotva jsme v ní uklidili, shlédli jsme ho po hodině, jak opět sedí u pracovního stolu a piše. Byly dvě hodiny po půlnoci a on ještě pracoval. Já nevím, lidí, jestli on vůbec spí. Však neřídil jen politické věci, ale také psal knihy. V Anglii vyšla česky: „Demokracie dnes a zítra“. Dostal jsem oba díly 24. prosince vloni a přivezl jsem - oba díly - svým dětem Růžence a Vláďovi.“

Prozradím na ně oba, že Růženka i Vláďa Křivkových jsou horliví, vyspělí a nároční čtenáři. Rostli denně z bohatství nejvzácnější knihy našeho národa: Bible kralické, z níž čerpali sílu v nejtěž-

sích dobách německé persekuce a posilují se i dnes každodenně z ní do zítřků naší národní svobody. Chci říci ještě o jednom velikém štěstí v rodině Křivkově. Růžence se vrátil milovaný Šuhaj Odřich po 3 1/2 letém věznění z koncentračních táborů v Německu.

A nyní vám Růženka Křivkových sama poví něco ze života posledních let.

Když tatínek odešel z domova, přicházeli k nám často gestapáci. Pořád vyzvídali na mamince, kde je tatínek. Když už se vyptávali kolikrát, dozlobilo to maminku. Řekla jim: Vždyť vy to víte jistě lepší než já ! V září - to bylo v roku 1942 odvezli mě gestapáci rovnou z kanceláře domů do Lískovce. Mamince řekli, aby si vzala jídlo na tři dny, že pojedeme k výslchu.

Odvezli nás "Na vyhlídku" a po výslechu ještě s jinými hned v noci autobusem do Svatobořic. V táboře jsme měly spočátku hlad. Když směly docházet zásilky

bylo nám lépe.

Doma zůstal mladší bratr Vláďa. Když vychodil měšťanku, chtěl jít na průmyslovou školu. Nesměl. Podařilo se mu učiti se nástrojařem. Letos bude vyučen a těší se na průmyslovou školu.

Po návratu ze Svatobořic bylo nám lépe. Jen když dolehly těžké starosti, bývalo hůře, protože tatínek uměl všecko tak dobře zařídit.

Věřili jsme stále, že všemohoucí Bůh ochrání, zachová a navrátí nám tatinka. Prosili jsme za to každodenně. Vděčíme Hlavnímu Hospodinu, že jsme se všichni shledali. Teď budeme radostně pracovat, když se nám tatínek vrátil.

Vysílání "Jeden z tisíce..."

bude 21. června 1945 v 10.15 - 10.30, z Brna.

Nejni ani žbla pravdy lez lez lez lez

Tvrde proti každému nepříteli lidu

Brno (ks) - Státní soud, oddělení Brno, zabýval se v třídenním zasedání žalobou státního prokurátora proti illegální skupině, vedené Petrem Křivkou. Skupina v době od roku 1948 až do léta 1949 vyvájela velezářidnou a vyzvědačskou činnost ve prospěch nepřátel republiky, a připravovala teroristické a sabotážní akce. Podle pokynů agentů cizích špiónážních služeben, zejména americké CIC a zrádců-emigrantů podávali Křička a jeho společníci do zahraničí zprávy rázu politického, vojenského, hospodářského o skutečnostech, opatřeních a předmětech, které v důležitém zájmu republiky mají zůstat utajeny. Rozšířováním a vyhotovováním štvavých letáků se pokoušeli obžalování podlomit pracovní morálku obyvatelstva, připravovali diverse, organisovali záškodnické bandy, vyhledávali vhodný terén pro sesky pro parašutisty pro případ napadení republiky západními imperialisty. Hromadili ve velkém množství zbraně, střelivo, výbušnin a prudké jedy. Organisace vedená Petrem Křivkou vystupovala v styku se zahraničními nepřáteli republiky pod krycím označením, ve vnitřním styku užívala různých hesel.

Státní soud vynesl v pátek odpoledne rozsudek, jímž byly obžalovaní uznáni vinnými ze zločinu velezrady a vyzvědačství podle zákona na ochranu republiky a odsoudil Petra Křivku k trestu smrti. Ostatní byli potrestáni odnětím svobody na dobu od 18 měsíců do 25 let podle míry svého provinění.

Petr Křivka používal ve styku se záradnou emigrací jako spojky osoby, které byly mnohokrát trestány pro různé delikty. Tak na příklad Jan Filipi byl trestán 34krát pro podvody,

Antonín Čoupek dokonce 53krát pro zločiny krádeže, podvodů, rvačky, hazardní hru a náchylnost ke smilstvu. Při převádění přes hranice jednoho uprchlicka ve vlaku ho okradl a opustil. Další členy své skupiny vyhledával Petr Křivka v řadách třídních nepřátel pracujících, převážně mezi bývalými obchodníky, kterým bylo po únoru 1948 znemožněno bezpracně se obohatovat. Člen skupiny Karel Pohanka, bývalý velkoobchodník v Brně, který zařizoval obchod s 35.000 Kčs, domohl se za 12 let svého „obchodování“ takového majetku, že mohl investovat do oprav svých obchodních místností 715.000 Kčs.

Tato skupina zločinců, která počítala s útočnou válkou západních imperialistů proti Československé republice a ostatním zemím lidových demokracií a SSSR, se neštítila ani takových prostředků, jako je používání jedu k odstraňování veřejných pracovníků a nákažových bacilů k rozšířování epidemických nemocí. Takovými zbraněmi pracují nepřátelé demokracie a pokroku, nepřátelé míru, kteří v touze udržet, případně obnovit svá mocenská postavení, se spoléhají ve svých sobeckých zájmech, připravují války, utrpení a zkázu.

Právě v técto dnech, kdy vzpomínáme třetího výročí vítězného února 1948, si znova uvědomujeme nutnost zvýšené bdělosti a ostražitosti proti vnějšímu i vnitřnímu nepříteli, neštíticímu se k dosažení svých cílů, k znovunastolení kapitalistického vykořistovatelského řádu používat těch nejpodlejších prostředků. Je to však marné, nás pracující lid pod vedením KSC nedá se odvrátit od budovatelského díla, vedoucího k socialismu a tím i k posílení světového míru.

Kůvka Petr, byl 21 července 1951 v 5 hodin
za absence noskoupane věřeníšského sbrože
i s jejím veličelem Tomášem
ve vězení na Lyle v Brně ~~popraven~~